

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: MAY – 2026
FIRST SEMESTER

Subject: Gender Studies-I (SOCMJC-103)

Date: 18/05/2026

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

1. Analyse the causes & consequences of low participation of women in employment market.
2. Suggest measures to improve women's health condition in India.
3. Examine the problems faced by women in organized and unorganized sector.
4. Elaborate on the causes of increasing dropout rate among girl children and discuss the measures to control it.
5. Discuss how patriarchal structures subordinate women.
6. Examine the concept of 'Hyper Masculinity' at great depth.

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

1. Concept of 'glass ceiling'
2. Honour Killings
3. Elaborate the politicization of caste and gender.
4. Critically discuss the 'body politics' as one of the dimensions of gender inequality.
5. Examine the social construction of gender.
6. Female foeticide

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद्द असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

१. रोजगार किंवा श्रमबाजारात महिलांच्या अपुऱ्या सहभागाची कारणे आणि परिणामांचे विश्लेषण करा.
२. भारतातील महिलांच्या आरोग्याची स्थिती सुधारण्यासाठी उपाययोजना सुचवा.
३. संघटित आणि असंघटित क्षेत्रातील स्त्रियांना भेडसावणाऱ्या समस्यांचे परीक्षण करा.
४. मुलींमधील गळतीचे प्रमाण वाढण्याच्या कारणांचे वर्णन करून ते नियंत्रित करण्यासाठीच्या उपाययोजनेवर चर्चा करा.
५. स्त्रियांना दुय्यम स्थान देण्यामध्ये पुरुषसत्ताक संरचना कशी कारणीभूत ठरते त्यावर चर्चा करा.
६. 'अतिपुरुषत्व' या संकल्पनेचे सखोल परीक्षण करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

१. 'काचेचे छत' ही संकल्पना
२. प्रतिष्ठेसाठी केलेली हत्या (ऑनर किलिंग)
३. जात आणि लिंगभावाचे राजकीयीकरण सविस्तरपणे स्पष्ट करा.
४. लैंगिक असमानतेचा एक परिमाण म्हणून 'शरीराचे राजकारण' यांवर टीकात्मपणे चर्चा करा.
५. लिंगभावाच्या सामाजिक निर्मितीचे परीक्षण करा.
६. स्त्री-भ्रूणहत्या